

Spotkanie w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim

Kroczek ku szafie

MNIEJSZOŚCI
NARODOWE
I ETNICZNE
NA MAZOWSZU

Po raz pierwszy spotkaliśmy się z władzami Mazowsza. Może kiedyś mniejszości doczekają się w Warszawie siedziby na wzór Důmu Národnostních Menšin w Pradze.

Z zadowoleniem możemy odnotować, że problemy, z którymi borykają się mniejszości, spotykają się z coraz większą uwagą władz różnego szczebla. Doświadczamy tego w kontaktach z przedstawicielami państwowych struktur wykonawczych, które nie tylko dostrzegają potrzebę aktywności w zakresie przeciwdziałania ksenofobii, wykluczeniu i nietolerancji, ale czasem nadstawiają ucha na postulaty płynące od przedstawicieli mniejszości. Zapewne wynika to z „potrzeby serca” naszych władz, choć członkostwo Polski w Unii Europejskiej jest tu nie bez znaczenia, zobowiązuje bowiem rządy państw do konkretnych działań potwierdzających tę troskę. A nie są to jedynie zalecenia teoretyczne. Na własnym przykładzie doświadczyliśmy już, że przedstawiciele administracji europejskiej przybyli do Warszawy w 2012 r., aby u źródła, czyli u członków mniejszości narodowych i etnicz-

nych zweryfikować rzeczywiste działania władz w tym obszarze. Na szczęście bardzo skarżyć się nie musieliśmy. Regularnie raportujemy też Radzie Europy stan realizacji postanowień konwencji o ochronie mniejszości.

Ostatnio zostaliśmy zaproszeni na spotkanie wojewody Jacka Kozłowskiego z przedstawicielami organizacji zrzeszających członków mniejszości narodowych i etnicznych. Było to nasze pierwsze spotkanie z wojewodą mazowieckim. 26 czerwca br. do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przybyli przedstawiciele kilkunastu organizacji: Fundacji Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich, Fundacji Ormiańskiej KZKO, Stowarzyszenia „Rosyjski Dom”, Stowarzyszenia „Wspólnota Rosyjska”, Rosyjskiego Ośrodka Nauki i Kultury w Warszawie, Rosyjskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego w Polsce, Stowarzyszenia Dzieci Holocaustu w Polsce, Związku Ukraińców w Polsce, Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego, Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Warszawie, Fundacji im. prof. Mojżesza Schorra, Stowarzyszenia Centralnej Rady Romów w Polsce, Mazowieckiego Stowarzyszenia Romów w Mławie, Fundacji Instytutu Dialogu i Pokoju na Świecie oraz Związku Karaimów Polskich, który reprezentowany był przez Annę Sulimowicz i Adama Dubińskiego.

We wprowadzeniu pan Wojewoda informując o istnieniu stanowiska Pełnomocnika ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych, przedstawił panią Annę Olszewską, która sprawuje tę funkcję, będąc zarazem zastępcą Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej w Urzędzie Wojewódzkim. Następnie Wojewoda omówił zagadnienia, którymi pani pełnomocnik się zajmuje, i nakreślił stojące przez nią nowe zadania.

Wojewoda, Jacek Kozłowski i Pełnomocnik ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Anna Olszewska.

Fot. Mazowiecki Urząd Wojewódzki

Pani Anna Olszewska zaprezentowała zebrany serwis internetowy Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie działający pod adresem mazowieckie.pl, który w 2012 roku miał 3,9 mln wejść (nie mylić z serwisem Samorządu Województwa Mazowieckiego mazovia.pl). Szczególną uwagę pani Pełnomocnik zwróciła zebrany na baner Mniejszości Narodowe i Etniczne na Mazowszu, który jest udostępniony mniejszościom dla komunikacji i wymiany informacji.

Możliwości techniczne, kryjące się pod banerem, przedstawiającym cztery kolorowe postaci na tle mapy województwa, omówił pan Michał Dec, odpowiedzialny za serwis internetowy Urzędu Wojewódzkiego. Pan Michał zachęcał przedstawicieli mniejszości do przesyłania treści, którymi chcemy się podzielić w dziale Aktualności, a także do zamieszczania ankiet, komentarzy, odpowiedzi na często zadawane pytania czy np. quizów z testami wiedzy. Serwis jest technicznie przygotowany do publikowania treści multimedialnych, nic więc nie stoi na przeszkodzie, aby umieszczać tam np. materiały filmowe. W swym obecnym kształcie, oprócz wspomnianych Aktualności, serwis posiada podstrony z informacjami o mniejszościach, wykazem organizacji, a także z tekstem *Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym*. Podkreślano, że serwis postawiony jest do naszej dyspozycji i sami decydujemy, jakie treści w nim chcemy zamieszczać.

Z naszej strony pierwszy krok w tej materii został już zrobiony, na stronie zamieszczono bowiem podstawowe wiadomości o Karaimach pióra Anny Sulimowicz. Niemniej jednak zachęcamy czytelników „Awazymyz” do aktywnego udziału w tym przedsięwzięciu, mającym na celu poszerzenie wiedzy o nas, docierającej nie tylko do mieszkańców Mazowsza.

W kolejnej części spotkania przystąpiono do omówienia celów i zadań stojących przed nowo powstałym *Zespołem do spraw przeciwdziałania nietolerancji wobec grup mniejszościowych oraz grup zagrożonych wykluczeniem*.

Wytyczne do powstania tego zespołu określone zostały przez Ministra Administracji i Cyfryzacji, pana Michała Boniego, na zwołanym w trybie nagłym w listopadzie ubiegłego roku posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Jednym z głównych tematów spotkania było przeciwdziałanie zjawisku mowy nienawiści, zaś uczestnicy zgodzili się, iż przeciwdziałanie obojętności społecznej wobec objawów nietole-

Fot. Mazowiecki Urząd Wojewódzki

rancji wymaga podjęcia energicznych działań na wielu płaszczyznach.

Rola administracji państwowej w kształtowaniu pozytywnych postaw obywatelskich, hamujących mowę nienawiści była też jednym z tematów omawianych na grudniowym konwencie wojewodów z udziałem ministra Michała Boniego. Szef resortu, podkreślając rolę edukacji społecznej w wielu wymiarach, wskazał na konieczność aktywności w ukazywaniu różnic, a zarazem energicznego przeciwstawiania się agresji wobec tych różnic.

W ślad za powyższymi ustaleniami i zaleceniami Wojewoda Mazowiecki Zarządzeniem nr 134 z 28 marca 2013 r. powołał Zespół do spraw przeciwdziałania nietolerancji wobec grup mniejszościowych oraz grup zagrożonych wykluczeniem. Zespół stanowi organ pomocniczy Wojewody dla monitoringu przejawów nietolerancji, a jego zadaniem jest zwalczanie obojętności społecznej na przejawy nietolerancji i mowy nienawiści, a także wypracowanie dobrych praktyk szybkiej reakcji na takie zachowania oraz gromadzenie informacji od podległych służb. Koordynatorem zespołu jest pani Anna Olszewska, a w jego skład wchodzi przedstawiciele podległych Wojewodzie służb i wydziałów. W czerwcowym spotkaniu z Wojewodą uczestniczyli wszyscy członkowie Zespołu: Krystyna Mucha – dyrektor oraz Joanna Jałosińska – starszy wizytator, obie z Departamentu Kształcenia Ogólnego Kuratorium Oświaty w Warszawie, Zenon Romanek –

W spotkaniu w Urzędzie Wojewódzkim wzięli udział przedstawiciele mniejszości mieszkających na Mazowszu.

Pełnomocnik Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka, Bogumiła Bogacka-Osińska – Pełnomocnik Komendanta Stołecznego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka, a także Grażyna Kulińska – Koordynator ds. Równego Traktowania, Izabela Siander – Pełnomocnik Wojewody Mazowieckiego ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Małgorzata Zaorska – inspektor wojewódzki w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Magdalena Ładosz – inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Cudzoziemców, Monika Burzyńska – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej. Zespół rozpoczął działalność – w sposób jeszcze nieformalny – już na przełomie stycznia i lutego br. Członkowie Zespołu przeszli szkolenie m.in. w zakresie symboliki oraz znaków różnych organizacji i ruchów nieformalnych. Stworzono bazę organizacji pozarządowych aktywnych w zakresie przeciwdziałania nietolerancji. Planowana jest współpraca z tymi organizacjami i m.in. pozyskiwanie informacji o przejawach i konkretnych przypadkach nietolerancji. Zorganizowany zostanie cykl szkoleń dla nauczycieli z udziałem mniejszości, co ma na celu poszerzenie wiedzy dydaktyków do wykorzystania podczas nauczania młodzieży. Dla ubogacenia wiedzy podległych Wojewodzie służb planowa-

Dom Mniejszości Narodowych w Pradze został otwarty w 2007 r. Pieniądze na remont starej kamienicy, w której się mieści, wyłożył skarb państwa i miasto Praha.

ny jest cykl spotkań z mniejszościami narodowymi i etnicznymi.

W następnej części czerwcowego spotkania w Urzędzie Wojewódzkim omówiono zasady współpracy organizacji mniejszości narodowych i etnicznych z Wojewodą i jego urzędnikami, a następnie poproszono o wypowiedzi przedstawicieli tychże mniejszości.

Trochę przykro nam, że nie wiedzieliśmy, iż Pan Wojewoda nie będzie uczestniczył w całości zaplanowanego na dwie godziny spotkania i nasze głosy nie będą miały szansy dotrzeć bezpośrednio do znacznych uszu. A szkoda, gdyż poruszono sprawę niezwyklej dla nas wagi!

Po wypowiedziach przedstawicieli innych organizacji mniejszościowych Anna Sulimowicz podniosła temat pilnej potrzeby wydzielenia i przydzielenia lokalu z przeznaczeniem dla mniejszości. Sprawę tę poruszamy przy okazji spotkań na różnych szczeblach, ale Urząd Wojewódzki wydawał się być miejscem ze wszech miar właściwym. Wzorem krajów ościennych chcielibyśmy mieć w Warszawie „swoje” miejsce, tj. lokal przeznaczony wyłącznie na potrzeby mniejszości, gdzie moglibyśmy spotykać się we własnym gronie i z innymi, prowadzić działalność kulturalną i edukacyjną, mieć „swoją kawałek szafy” na przechowywanie naszych periodyków i wydawnictw, przeprowadzać próby zespołów folklorystycznych, nie marząc już nawet o scenie, na której te zespoły miałyby okazję do pokazania swoich umiejętności. Anna Sulimowicz opowiedziała o działającym za naszą południową granicą Domie Mniejszości w Pradze, który spełnia taką właśnie rolę dla jedenastu narodowości w Czechach, a który otworzył w tym roku swoje podwoje dla wystawy „Karaj Jollary – Karaimskie drogi. Karaimi w dawnej fotografii”. Szkoda, że ta nasza bolączka, poparta na czerwcowym spotkaniu przez przedstawicieli innych mniejszości, m.in. ukraińskiej, nie miała szansy trafić bezpośrednio do uszu pana Wojewody. Cóż, ponoć godzinny udział szefa Urzędu Wojewódzkiego w spotkaniu tego typu był i tak wyjątkowo długi...

Mamy nadzieję, że umieszczenie wielokolorowego baneru na stronie naszego Urzędu Wojewódzkiego, jakże podobnego w swym przekazie do wielobarwnego szyldu zdobiącego Dům Národnostních Menšin w Pradze, stanie się pierwszym kroczkiem na drodze do naszego upragnionego celu.

Fot. Anna Sulimowicz

Adam Dubiński